

Persbericht

Limburg, 28 mei 2024

Limburgse GGD'en: "Ook gezondheid van jongeren in Limburg blijft kwetsbaar: integrale aanpak harder nodig dan ooit"

Jongeren tussen de 13 en 16 jaar in Nederland zijn minder positief over hun eigen gezondheid. Die daling is sinds een aantal jaar te zien. Ook hun mentale gezondheid laat na de coronapandemie nog geen herstel zien. Daarnaast zien we een toename van ongezond gedrag, zoals vaperen en problematisch gebruik van social media. Dit blijkt uit de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023, een onderzoek onder ruim 13.000 jongeren uitgevoerd door de Limburgse GGD'en en het RIVM in het najaar van 2023. De resultaten van dit onderzoek vragen om passende maatregelen. De Limburgse GGD'en pleiten voor een stevigere integrale aanpak bij de jeugd in alle leeftijdsfasen om hun gezondheid te verbeteren.

Gezondheid jongeren kwetsbaar

We zien al langer dat de ervaren gezondheid van jongeren afneemt. In 2015 gaf nog 90% van de leerlingen, uit de tweede en vierde klas van het voorgezet onderwijs, aan hun gezondheid als (zeer) goed te ervaren. Bij de laatste meting in 2023 is dit gedaald naar 80%. Zie figuur 1 (p3).

Minder gelukkig, meer stress

De mentale gezondheid van jongeren in Limburg is, vergeleken met voorgaande jaren, achteruit gegaan. Jongeren voelen zich minder gelukkig en ervaren meer stress dan voor de coronapandemie (zie figuur 2). De belangrijkste oorzaak van stress onder jongeren is school of huiswerk (36%). Ook ervaren jongeren vaak stress door de combinatie van alles wat ze moeten doen (33%). Daarnaast is het aandeel jongeren dat in de laatste 3 maanden op school en/of online werd gepest gestegen van 10% in 2019 naar 18% in 2023. De vorige meting vond midden in de coronaperiode plaats. Toen golden er veel maatregelen die invloed hadden op het welbevinden van jongeren. Het is zorgwekkend dat de resultaten sindsdien niet zijn hersteld of verbeterd.

Ongezond gedrag neemt toe

Alarmerend is de toename van het aandeel jongeren dat vaperen (e-sigaret rookt). Vapen is de laatste vier jaar landelijk meer dan verviervoudigd. In Limburg vaperen 11% van de jongeren wekelijks, landelijk is dit 9%. Ook zien we een stijging in jongeren die wekelijks sigaretten roken. Samen met de toename van vaperen, betekent dit dat het rookgedrag van jongeren sterk is gestegen (van 6% in 2019 naar 12% in 2023, zie figuur 3).

Het alcoholgebruik in Limburg is hoger dan landelijk (zie figuur 4). Ten opzichte van 2021 is in Limburg het percentage jongeren dat alcohol drinkt stabiel gebleven (33%), maar landelijk is dit percentage (27%) gedaald.

Ook het risico op problematisch gebruik van social media neemt toe. Inmiddels loopt 15% van de jongeren in Limburg risico op problematisch gebruik van social media, in 2021 was dat nog 8%. Deze jongeren geven onder andere aan slaap tekort te komen of hun huiswerk af te raffelen door het gebruik van social media.

Gezond leven vanzelfsprekend maken

Beide Limburgse GGD'en vinden de resultaten zorgwekkend. Limburg moet aan de bak om de gezondheid van jongeren te verbeteren. Sinds een paar jaar werken tal van partijen samen aan een

gezonde generatie, dit doen zij via programma's zoals Trendbreuk in Zuid-Limburg en Kansrijke Start in Noord-Limburg.

GGD Limburg-Noord zet zich door middel van programma's zoals JOGG (gezonde jeugd, gezonde toekomst) en de ketenaanpak Keigezond in voor het terugdringen van gezondheidsverschillen. JOGG is bedoeld om het gezond leven van kinderen te stimuleren en de omgeving van kinderen en jongeren gezonder te maken. Met de ketenaanpak Keigezond zet GGD Limburg-Noord in op preventie en om weer te komen tot een gezond leven van kinderen/gezinnen.

In Zuid-Limburg is er met name rondom de eerste 1000 levensdagen veel in gang gezet via preventieprogramma's als Trendbreuk (Keigezond, JOGG ed.) en Kansrijke Start. De reacties daarop zijn overwegend (zeer) positief. Ouders voelen zich begrepen én geholpen om hun kind een goede start in het leven te geven. Hulpverleners merken in de praktijk de positieve effecten van hun ondersteuning, "Zuid-Limburg is goed op weg met de allerjongsten. Dat moeten we doortrekken naar de volgende leeftijdsfasen van de jeugd", zegt Marjon Hulst, programmamanager Trendbreuk.

Gezamenlijke aanpak noodzakelijk

Voor een gezonde jeugd is de steun en inzet van allerlei partijen nodig. Daarom maken beide GGD'en zich sterk voor het *gezamenlijk* realiseren van een omgeving waarin de jeugd gezond kan opgroeien, met een focus op kansengelijkheid. Marjon Hulst: "We blijven partijen die hieraan kunnen bijdragen betrekken, inclusief ouders en jongeren zelf. Een versterking van de huidige aanpak met nadruk op de doorgaande lijn in alle leeftijdsfasen is harder nodig dan ooit om onze jeugd een gezonde toekomst te bieden."

Over het onderzoek

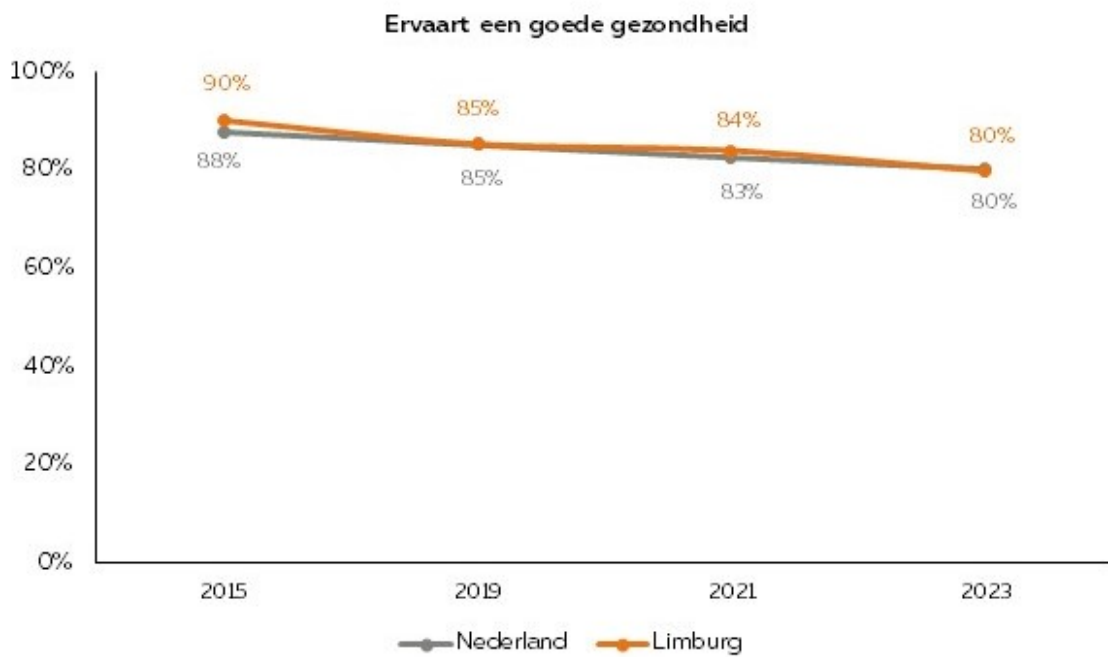
De Gezondheidsmonitor Jeugd is een onderzoek onder ruim 188.000 jongeren in Nederland uit de tweede en vierde klas van het voortgezet onderwijs. Het onderzoek werd uitgevoerd door alle GGD'en en het RIVM in het najaar van 2023. In Limburg deden ruim 13.000 jongeren mee. Bekijk alle resultaten de Gezondheidsmonitor Jeugd via het [Kennisplein](#) van GGD Limburg-Noord en de [Gezondheidsatlas](#) van GGD Zuid Limburg.

In 2015 en 2019 vonden eerdere metingen van de reguliere Gezondheidsmonitors Jeugd plaats. In 2021 was er een extra meting in het kader van corona. Door de resultaten van verschillende jaren naast elkaar te leggen, zijn ontwikkelingen in de tijd te zien. Meer resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd staan op [VZinfo](#) en [RIVM StatLine](#) en informatie over de Gezondheidsmonitors staan op [gezondheidsmonitor-jeugd](#). Lokale en regionale beleidsmakers en het ministerie van VWS kunnen de resultaten van de monitor gebruiken om beleid te maken en onderbouwen. Ter verdieping en om resultaten van het vragenlijstonderzoek beter te begrijpen, wordt aanvullend onderzoek uitgevoerd in groepsgesprekken en individuele interviews met jongeren. De resultaten van dit aanvullende onderzoek worden na de zomer gepubliceerd

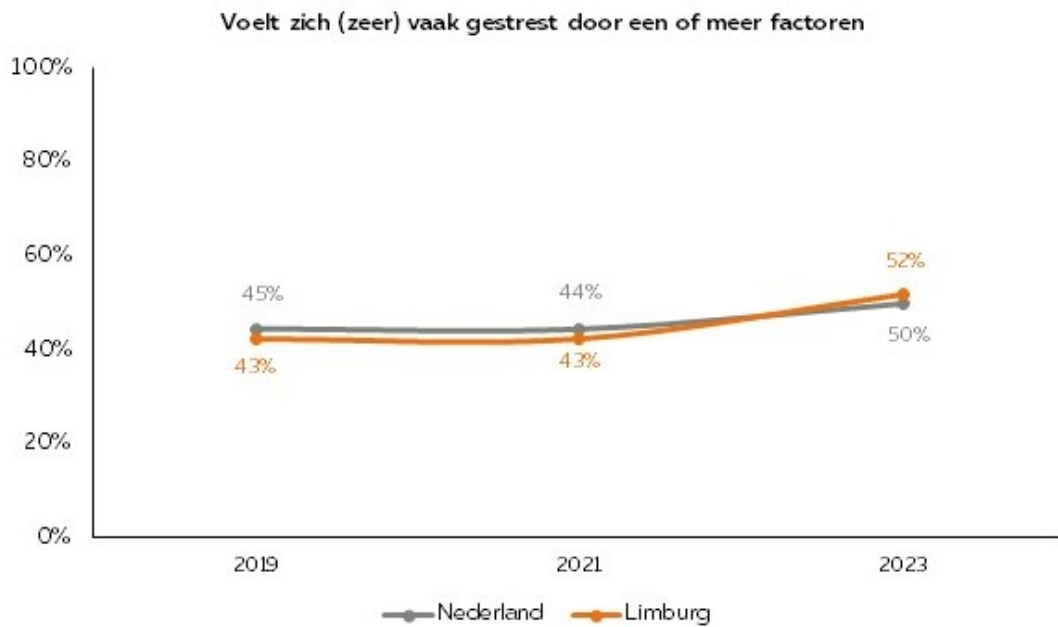
Noot voor de redactie (niet voor publicatie):

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met team Communicatie via:

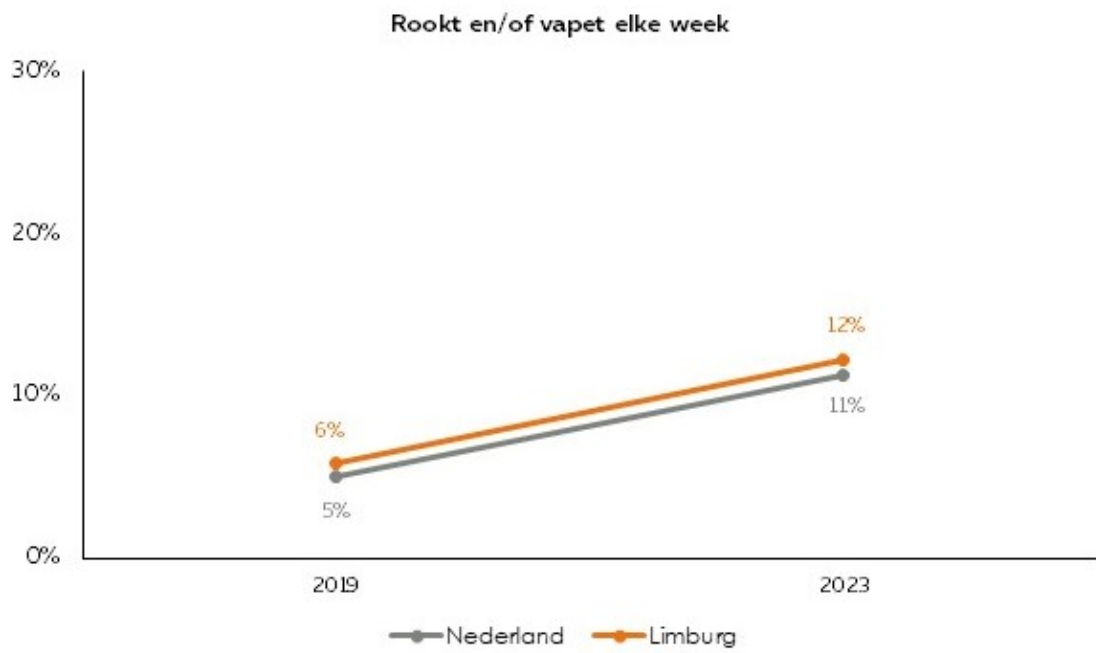
GGD Zuid-Limburg: perscommunicatie@ggdzl.nl | 088 – 880 51 21

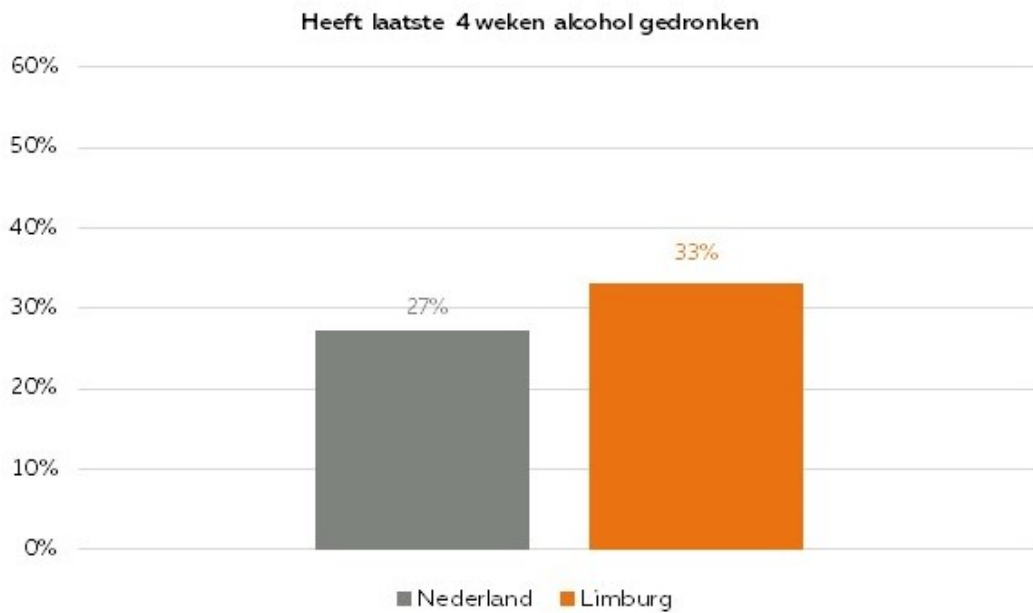
figuur 1

figuur 2

figuur 3

figuur 4